

FAALİYET RAPORU

2022

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI
Fulya Mahallesi, Büyükdere Caddesi No:74/A
Torun Center Kat: B-1, Garden Ofis No:171
34394 Mecidiyeköy-Şişli/İstanbul

İÇİNDEKİLER

- Yönetim Kurulu'nun Mesajı
- Beyaz Nokta® Vizyon, Misyon ve Değerleri
- Beyaz Nokta® Örgütlenmesi
- Yönetim ve Denetim Kurulu
- Faaliyetler
 - ✓ Proje Çalışmaları
 - ✓ Kampanyalar
 - ✓ Toplantılar
 - ✓ Basında-Sosyal Medyada Beyaz Nokta®
- 2022 Yılı Bağışları
- Mütevelli Heyet Üyelerimiz

YÖNETİM KURULU'NUN MESAJI

Değerli Mütevelli Üyelerimiz,

Kendi ayakları üzerinde durmayı öğrenmiş, sorunlarının çözümünde edilgen durumda beklemeyip, anlama, çözümlenme ve çözme süreçlerine bizzat katılma konusunda engellerle mücadele edebilen bireylerden oluşan bir toplum vizyonumuz için proje ve etkinlikler gerçekleştirme, toplumsal sorunlara çözüm önerilerimizle katkıda bulunmayı sürdürüyor; bu yolda bir yandan da “eylem araştırması” anlayışı içinde çağın değişen değerlerine uygun yeni yaklaşımlar üretiyoruz.

Siz mütevelli üyelerimizin aktif katılımlarınızı, misyonumuzun gerçekleşmesinde yeni fikirler geliştirilmesi ile faaliyetlerimize desteklerinizin sürmesi beklentisiyle, 2022 içindeki çalışmalarımıza toplu bir bakışı sizlerle paylaşıyoruz.

Bu vesileyle, 2022 Yılında kaybettiğimiz değerli üyelerimiz Dr. Oktay Duran ve Hüsamettin Kavi'den sonra bu yıl da Dr. Ersin Arioğlu'nun vefatı ile derinden üzüldük. Her üç değerli üyelerimizi, sağlıklarında yaptıkları maddî, manevî önemli yardımlarıyla Vakfımızın bekasına katkılarını şükranla anıyor, kendilerine Allah'tan rahmet diliyoruz. 1.04.2023

Saygılarımızla,

Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı
Yönetim Kurulu

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

VİZYON, MİSYON VE DEĞERLERİ

Vizyonumuz

“Sorun Çözme Kabiliyeti” gelişmiş, sorunlarının çözümü için kurtarıcı beklemeyen bir toplum.

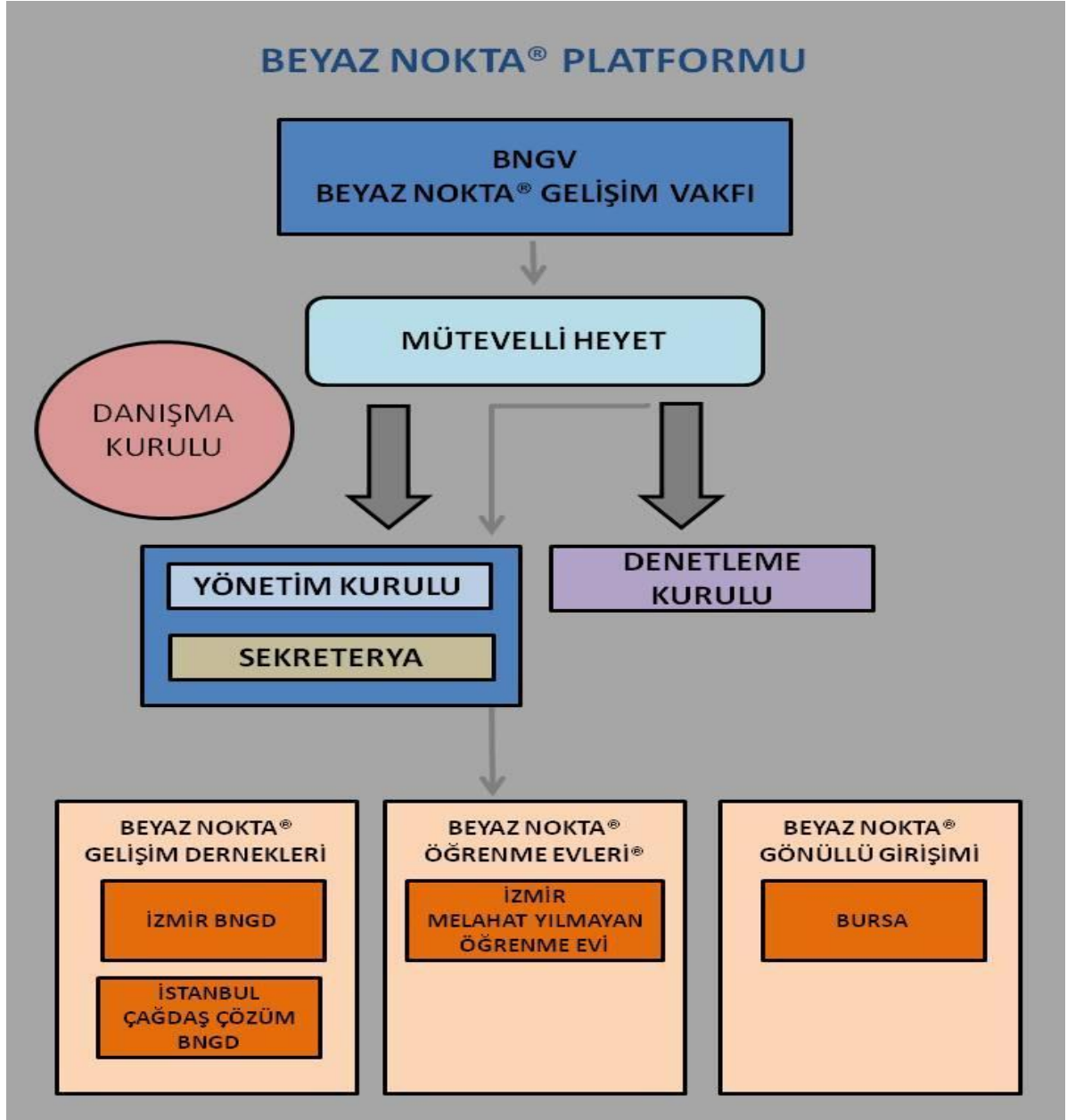
Misyonumuz

“Sorun Çözme Kabiliyetini” artıracak, tekrarlanabilir projeler üretip uygulamak.

Değerlerimiz

Erdem, Akılcılık (Bilimsellik), Bireycilik, Sürekli Gelişim ve Doğaya Saygı.

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI ÖRGÜTLENMESİ

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

YÖNETİM VE DENETİM KURULU ÜYELERİ

Yönetim Kurulu **(19.04.2022-Devam ediyor.)**

Dr. Necati Saygılı
M. Tınaz Titiz
Ahmet Kopuz
M. Sami Özeren
H. Kâmil Tanrıverdi
Ayhan Yıldızıl
Türker Ertürk
Bayram Durmuş

Denetim Kurulu

Av. Hüseyin Cimşit
Vedat Özçelik

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

2022 YILI FAALİYETLERİ

PROJE ÇALIŞMALARI

Birleşik Akıl Ağı (BAA) Çalışmaları

BAA®; bağımsız, gönüllü, kâr amacı gütmeyen ve siyaset üstü bir platformdur.

Üzerinde çalışacağı konuları, çalışma biçimini, elde edeceği sonuçları nasıl ilân edip kullanıma sokacağını tamamen kendisi belirler.

Farklı ülkelerde ve farklı illerimizde yaşayan, Türkiye sorunlarına ilişkin soru ve/ya cevap üretmek ya da zenginleştirici katkılar yapma arzu ve yeterliğine sahip, bu yeterliği de genel kabul görmüş insanlarımız var. Bu insanlarımızı fiziksel olarak bir araya toplanmaya en az ihtiyaç duyulacak şekilde internet teknolojilerinin de yardımıyla “birleşik akıl” üretebilen bir ağ (*internet of minds*) çatısı altında bir araya getirme çabalarımız devam ediyor.

Bilgilerin tazelenebilmesi için “Niçin BAA®?” konusunu açıklayan manifesto <https://goo.gl/KzEXt9> adresinde tüm ayrıntıları ile yer almaktadır.

Ayrıca BAA®’nda Şubat 2017 tarihinden bu yana geçen süre içinde alınan yol, BAA web bağlantıları <http://bit.ly/2CoMZv2> belgesinde yer alan konu başlıklarına tıklanarak ayrıntılı olarak izlenebilir.

Gerçekleştirebildiklerimiz: Birbirinden farklı coğrafyalarda yaşayan, bir dernek, vakıf vb. oluşumların kalıpları içine girmek istemeyen, ama bir yandan da toplum sorunlarına katkıda bulunmak isteyenleri etkileşim içine sokabilecek bir yapının oluşturulmuş; birçok konuda yaratıcı sorun çözümü ipuçları üretebilmiş ve de bunların bir bölümünü hayata geçirebilmiş olmaktadır.

Fiziki durumları ve çalışmalara ayırabilecekleri zamanları birbirine uymayabilecek kişiler arasında -bir mekânda imişçesine- beyin fırtınaları (eBF) yapabilmeyi sıradan hale getirebilmiş olmak iyi bir adımdır.

Somut çıktılardan bir grubu, BNGV veya BAA’na dahil olmayan daha geniş kesimlerin katılımlarını sağlayabilecek 6 web sitesinin oluşmuşluğudur ([BAA](#), [Kavram Mutfağı](#), [Sosyal Tohumlama](#), [Sağlıklı Tahmin](#), [Soru Oluşturma Tekniği](#) ve [Adil Yaşam](#)).

Diğer bir somut grup ise, son derece girift hale gelip, aralarında yeni bağlantılar oluşturan toplum sorunlarının anlaşılmasına -ve ardından da çözümler üretilmesine- yardım edebilecek yeni kavramların toplumumuzun kavram dağarcığına sunulmasıdır.

BAA kapsamında oluşan çalışma gruplarının yapılan çalışmalar sürekli olarak bir veri tabanında tutulmakta olup herkesin erişimine açıktır. Bkz. [BAA Bağlantılar](#)

Gerçekleştirmekte güçlük çektiklerimiz: En temel güçlüğümüz, çalışmalarımızda doğal paydaş olarak görüp, BNGV misyonunu gerçekleştirmede stratejik araç olarak benimsediğimiz “etkinleri etkilemek” bağlamındaki kesimin “şimdi ve burada” olarak özetlenebilecek beklentileri ile, vakıf yönetimi olarak -çıkar yol olarak- benimsediğimiz “kök sorunlara yönelik çözümler geliştirip pilot uygulamalarını yapıp tekrarlanabilirliğin sağlayacağı yaygınlaşma” arasındaki farklılıktır. Bu farklılık sadece vakıf üyelerinin değil, gönüllülerin de sayılarının -ve tabii desteklerinin- sınırlı kalmasına yol açmaktadır.

Bu durum, çalışmaların son derece sınırlı bir kadro ile yürütülmesine yol açmakta; kök sorunlara yönelik çabalara paralel olarak bir ölçüde de, paydaşlarımızın güvenlerini sağlayıp vakıf yönetimine zaman kazandırabilecek olan kısa erimli ve somut çıktılı çalışmalar için mali kaynak yetmezliğine de sebep olmaktadır. Bu fâsit dairenin kırılması en önemli açmaz olarak görünmektedir.

Güçlükleri aşmak için tasavvurlarımız: Açıklanan açmazın kırılması, fiili ve potansiyel destekçilerimizin benimsenen yol hakkında ikna edilebilmelerine ve bir yandan da yeni ikna yöntemleri ve rota düzenlerimiz konusunda olası [akıl daraltıcılarımızı](#) askıya alma konusunda [yetkin \(birleşik\) akıllar](#) geliştirebilmemize bağlıdır.

BAA® için hazırlanan web sayfası <http://www.birlesikakilagi.com> yayındadır.

Bir yandan web sayfasının düzenleme çalışmalarına devam edilirken, bir yandan da Birleşik Akıl Ağı alt projelerinin olgunlaşması, olgunlaşan projelerin web sitelerinin hazırlanması ve site içeriklerine/veri girişlerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Kavram Mutfağı

<http://kavramutfagi.com>

KAVRAMUTFAĞI®

Bazı temel kavramların, ortak kavram dağarcığımızda bulunmayışı ve/ya bulunan kavramlara toplumca hangi anlamların yüklendiği konusunda uzlaşa yetmezliği bu sitenin varlık nedenidir.

Bir arada yaşaması güç olanlar, ortak yaşam alanları da dahil uzlaşmaya yanaşmayanlardır. Ama bunlar yine de bir şeyin farkındadırlar: Hangi kavramlar üzerinde uzlaşmadıklarının! Bir arada yaşaması neredeyse imkansız olanlar bu sayılanlar değildir. Kullandıkları kavramlar arasında fark olup olmadığını bilmeyen, üstüne üstlük bunu merak da etmeyen, bunu bir sorun olarak görmeyenlerin bir arada yaşamaları imkansızdır.

Sorun çözme (özellikle de karmaşık, kompleks) sorunları çözme), sıradan insanların yerini akıllı robotlar ve yapay zeka ile "daha da" akıllandırılmış hayvan dostlarımızın alacağı yakın gelecekteki en önemli becerilerin başında sayılıyor.

Sorun çözme becerilerinin en başında, sorun alanı ile ilgili kavram bilme -yok ise yeni kavram yaratma- geliyor. Buna göre her eksik kavram, SÇK'nden bir parça eksiltiyor. Örneğin; *Maksim (en temel ilke)*, *Hayalet ve kök sorun*, *Korkmama özgürlüğü*, *Birey'in*, "tercihlerini kendi yapan" olarak anlaşılma, *Cumhuriyet ve Demokrasi kavramlarına yetersiz anlamlar yüklenmesi*, *Değer, değer üretimi, değer transferi gibi kavramlar içselleştirilmeksizin*, *emperyalizm*, *sömürü gibi klişelerin sorunları basmakalıp açıklamak için kullanımı*, *Dış etkilerin olumsuzluklarını en aza indirip, birer avantaja çevirebilecek olan "koz" kavramının değerinin yeterince takdir edilemeyişi*, *Hesap verebilirlik kavramının bulunmayışı ya da Yaratıcılık kavramının dini gerekçelerle tabu olarak gösterilmesi vbg.* nedenler, bu soruna yol açan başlıca kökler olarak sayılabilir.

Bu yetmezlikleri aşmak üzere,

Çeşitli kesimlerin ya da toplumun Sorun Çözme Kabiliyetleri'nin önemli bir bileşeni olan Kavram Dağarcıkları'nın gelişmesi amacıyla yönelik olarak:

- (1) Başka bir kültürden aktarma (örn. "korkmama özgürlüğü")
- (2) Anlam birliği bozulmuş kavramlar (örn. "eleştirel düşünce", "strateji")
- (3) Anlayış genişletme amaçlı yeni kavram önerisi (örn. "anlamkuran sözcük") öncelikli olmak üzere her kavram "Kavram Mutfağı"nın malzemelerini oluşturur.

Sosyal Tohumlama

<http://sosyaltohumlama.com>

Bir “tohum”, yaşam alanlarımızın (eğitim, aile, iş, eğlence, öğrenme, ibadet, inanç, gönüllülük ve benzer) bir veya daha çoğunda, kişilerce ortaya atılıp uygulanarak küçük ölçekli olumlu farklar yaratabilen; ama bir araya geldiğinde daha gözlenebilir bir

dönüşüme yol açabilecek “davranış(lar)”dır. Dönüşüm kimi zaman tek bir tohumla gerçekleşebilirken, daha karmaşık dönüşümler ancak birden fazla tohumun sosyal ortama atılmasıyla gerçekleşebilir.

Bir sosyal tohumun dönüştürücülüğü iki faktöre bağlıdır: Sosyal Tohum fikrinin ön şartları ve tohumun doğurganlığı.

Buna göre her tohum, dönüştürücülük açısından eşit değere sahip değildir. Ön şartları ne kadar az ve ne kadar doğurgansa tohum o kadar değerli sayılmalıdır. Aynen yeşermesi için birçok koşulun var olmasını gerektiren bitkiler ile hemen her toprakta yeşerebilen bitki tohumlarının farklı olması gibi.

Şöyle bir örnek tohum kavramını daha iyi açıklayabilir: “Sorunları sorulara çevirerek çözülebilirliklerini artırmak”

Alışılmış sorun çözme uğraşı hemen daima doğrudan çözüm arayışıyla başlar. Bu tamamen yanlış da değildir; çünkü ilk göz atılması gereken yer, evvelce çözülmüş sorunlara ait zihinlerdeki depodur. Ama zaman zaman geçmiştekine benzer bir çözümün -birkaç koşulun farklı olması nedeniyle- işe yaramadığı herkesçe de denenmiştir.

İşte bu gibi durumlarda soruna çözüm arayarak değil, sorunun daha iyi tanımlanmasına -böylece de küçük farklılıkların bile ortaya çıkmasına- yardımcı olmak üzere “cevapları daha basit olabilecek” sorular üretilir.

Tohum fikirlerinin bir kaynağı mevcut kültür içinde zaten kullanmakta olduklarımızdır. Hatta kültür sözcüğünün kökeninden de (Latince toprakta büyütme, yetiştirme) anlaşılacağı gibi, kültür bir anlamda tohum demektir. Fakat çağlar boyunca süregelen etkileşimler nedeniyle mevcut kültür içindeki tohumlar karışık, ayırt edilemez hale gelmiş olabilir.

Bir diğer kaynak, bu web sitesi ile erişilecek kişilerin üretebilecekleri tohum fikirleridir. Üçüncü kaynak ise, bir grup gönüllünün oluşturduğu Birleşik Akıl Ağı® tarafından bugüne kadar üretilmiş olan tohum fikirleri olup, yeni üretilebilecek olanlar için örnek amacını taşımaktadır.

Bu örneklere göz attıktan ve Sosyal Tohum kavramının felsefesini içselleştirdikten sonra tohum fikri üretmek isteyenler, iletişim bilgilerimizi kullanarak -herhangi bir mecra üzerinden- tohum fikri önerilerini ve o tohumdan ne gibi beklentiler olabileceğini iletebilirler.

Zaman zaman, üzerinde tohum fikri üretilmesi beklenen başlıklar sitede yayımlanarak, bu alanda öneri üretmek isteyenlere duyurulur.

Toplumdaki her tür niyete açık olduğu için hoş görülebilecek nedenle bu öneriler bir kurulca gözden geçirilmekte ve site amaçlarına aykırı öğeler içermeyenler yayımlanmaktadır.

Siteye tevdi edilen tüm tohum fikirleri üzerinde her türlü edit işlemi yapılabilir ve fikir sahipleri bu konuda bir hak iddia edemezler.

Davranış Tohumlama

Sorunlar üzerinde çalışıp onlara yol açan nedenleri bulmak güzel; fakat *“Bu sorunlar nasıl çözülecek?”* sorusuna cevap bulmak en kritik halka durumundadır. Davranış Tohumlama, bu amaçla geliştirilen yaklaşımın adıdır.

Tohum yaklaşımı konusunda:

1- Tohum nedir? <http://bit.ly/2FumYlw>

2- Bugüne kadar paydaşlarca önerilen tohum fikirleri ile bu tohumların “nasıl” uygulanacaklarına ait Tohum Uygulama Araçları (TUA) Listesi <http://bit.ly/2D6Uecp>

3- Tohum fikirlerinin her birinden beklentiler; gerek yeni tohum fikirleri, gerekse beklentiler konusunda paydaşlardan gelen katkılar (devam ediyor) <http://bit.ly/2q9VSkU>

Sound Predict

<http://soundpredict.com>

SoundPredict, öz niyeti (misyon, temel varlık nedeni) “*Toplumumuzun sorun çözme kabiliyetini yükseltebilecek, tekrarlanabilir nitelikte projeler tanımlayıp uygulamak*” olan Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı’nın projelerinden birisi olan Birleşik Akıl Ağı®’nı oluşturan genele açık (public open) web sitelerinden birisidir.

Sitenin tasarım ve yazılım süreci tamamlanmış, içerik girişi ve test süreci devam etmektedir.

“İyi öngörü yapan daha iyi çözüm üretir.”

Her çözüm aslında bir öneri, her öneri bir öngörü ve her öngörü ise bir yarısı istatistiki öngörü (forecast), diğer yarısı sezgi (intuition) olan bir bileşimden oluşur. Kısacası herhangi bir konudaki çözüm önerilerimiz daima öngörü ve sezgilerimize dayanır. Bunlar, zamanın eleyici süzgecinden geççe geççe “sağlam öngörüler”e dönüşür. Buna göre zamanın aşındırıcılık testinden geçmemiş tüm öngörüler fal olarak düşünölmelidir.

Site tam anlamıyla hizmete girdiğinde;

- * Ulusal ve uluslararası konularda öngörölere ihtiyacı olanlara ücretli ve ücretsiz hizmetler,
- * Elemanlarının öngörü (dolayısıyla da sorun çözme) kapasitelerini geliştirmek isteyen kurumlara, elemanlarının öngörü skorlarını geliştirmek üzere turnuvalar düzenleme hizmetleri,
- * Öngörü yeteneği keskin kişilere kariyerlerini geliştirme fırsatı sağlayacaktır.

Yaygın ve Yerleşik Kalıpların Sorgulanması

<http://www.ezberkaliplarinisorgula.com/>

“Yaygın ve yerleşik kalıp”, bir diğer deyişle *Ezber Kalıbı* deyimleriyle, sorgulama alanımızın dışında kalmış söylem kalıpları kastediliyor.

İlk bakışta bu tür kalıplara karşı olunduğu gibi bir izlenim elde edilebilir; bu kesinlikle doğru değildir. Bu tür kalıplar genellikle zaman kazandırır, yaşamı kolaylaştırabilirler. Karşı olunan kalıplar değil, bunların sorgulama dışı bırakılarak “koşulsuz birer doğru” gibi kabul edilmesidir. Yani kalıplar değil, onların sorgulanmayışları yanlıştır.

Örneğin; “*Su 100°C’de kaynar*” ifadesi yerine daha doğru olan “*eğer sıcaklık, basınç ve suyun bileşimi normal olarak nitelenen sınırlar içinde ise su 100°C’de kaynar*” gibi konuşmaya başlansa iletişim çok güç olurdu. Bunun yerine, bu ifadenin ön koşulu olan “*eğer sıcaklık, basınç ve suyun bileşimi normal olarak nitelenen sınırlar içinde ise*” şartını söylememekle birlikte iletişimin taraflarının zaten bildiğini varsayarak konuşursak iletişim kolaylaşır.

Bu alanın ortaya çıkarılması, “eğer ... ise” ön koşulu yerine, “eğer ... değilse” ön koşullu bölgede olup bitenlerin sorgulanmasıyla mümkündür ve denilebilir ki, tüm keşif, icat ve inovasyonlar “eğer ... değilse” alanının içinden çıkmaktadır. Sorgulama becerisi kazanmış bir kişi için çevresi, bu beceriyi kazanmamış olanlara göre çok daha geniştir.

Söz konusu becerinin çocuk ve gençler başta olmak üzere topluma kazandırılması, bunun için de ilgi duyabilecek STK’na “pazarlanması”; daha spesifik amaç ise, çeşitli dini, siyasi, etnik vb. ideolojilerin dar yargı kalıplarına sıkışıp kendi dışındakileri ötekileştiren, onları silmeye çalışan kesimlerle mücadelede güçlü bir sorun çözme aracı olarak yaygınlaşmasıdır.

Bu yoldaki ilk durak, sorgulama becerisinin, kimlik arayışı içinde radikal (ve dışlayıcı) öğretilerin kolay ezberlenir kalıplarına kapılan gençlere, sorgulama yoluyla nasıl bir zenginlik içinde fukaralığa talip olduklarını göstermektir.

Temel varlık nedeni (misyon): “Bütün” olarak nitelenen ve birbiriyle dayanışma halinde varlığını sürdürebilen canlı ve cansız tüm varlıkların haklarının gözetimi değerinin, bu hakları olumlu veya olumsuz etkileyebilecek tüm kişisel ve kurumsal paydaşın değer sistemlerine yerleştirilmesi temel niyettir.

Ülkü (vizyon): “Tüm kişi ve kurumlar, yaşamlarının her alanındaki tutum ve davranışlarında “bütün”ün sürdürülebilirliğine olumsuz etki yapmayacak alışkanlıkları edinmişler, bunları yaşamlarının doğal uzantıları haline getirmişlerdir. Bu vizyonun kısa ifadesi “zarar verme”dir; hiçbir şeye ve de kendine!” ifadesi ise Adil Yaşam® projesinin ülküsünü anlatmaktadır.

Öz-değerler: Misyon ve vizyon ifadeleriyle belirlenen amacı gerçekleştirme yolunda, yol boyunca gözetilecek öz-değerler ise şunlardır:

- Arzulanan tutum ve davranışların gerçekleşmesi yolunda mümkün olan azami ölçüde doğal yolları benimsemek, ceza ve ödül yoluyla yaptırıma asgari ölçüde yer vermek,
- Arzulanan tutum ve davranışlara sahip kişi ve kurumları yaygınlaştırmanın temel taşıyıcıları olarak benimsemek.
- “Ağ Akli”ndan her fırsatta yararlanmak.

Stratejisi: Niyet ve ülküsünü gerçekleştirme yolunda birbirine zıt etkilere sahip öğeler arasındaki olası “açmaz dengelerinin kırılması”na yardımcı olabilecek bir “taşıyıcı” kullanımı seçilmiştir.

(İstanbul, İzmir ve diğer yıkıcı deprem beklentisi olan yöreler için) Yörede beklenen depremleri Adil Yaşam’ın taşıyıcısı yapmak. Beklenen depremin sürekli bir korku yaratma aracı olarak kullanımı yerine, bir değişim aracı olarak kullanımı bu açmazın kırılmasında değerli bir stratejik araçtır.

Depreme hazırlığın kamu eliyle yapılabilecek olanlarının (*binaların yıkılması, toplanma alanları oluşturulması, yolları serbest bırakacak araç park alanları oluşturulması gibi*) dışında geniş bir alan tamamen “bireysel hazırlığa” bağlıdır.

“Deprem öldürmez bina öldürür” şeklinde sloganlaşan söylem yerine “deprem öldürmez, deprem öncesi, sırası ve sonrasında ihtiyaç olan tutum ve davranışları kazanmamış ya da bazılarını değiştirmemiş olmak öldürür” söyleminin benimsenmesi gerekir.

Adil Yaşam Projesi, bu yolda [Deprem Zararlarını Azaltmak: Nasıl?](#) Başlıklı belgesinde iki kolaylaştırıcı bölüm ortaya koyuyor:

- (1) Kendini değiştirme bölümü:** Herkes bazı alanlarda kendini değiştirmek ister ve bazıları deprem açısından da önem taşır. İnternet üzerindeki Kendini Değiştirme bölümünden yararlanacak kişiler, hem onlarca değişim alanı fikrinden seçim yapabilecekler, hem de bu bölümü zenginleştirici katkılar yapabileceklerdir. Kişiler bu fikirlerden deprem açısından da yararlı olabileceklere kendileri karar vereceklerdir. Bu yaklaşımın bir özelliği, her değişim isteğinin yerine getirilmemesi halinde kişilerin kendilerinin karar verecekleri bir yaptırım içermesidir.

Öğrenilen ve anlaşılan bilgiler sahiplenildiği için yaratıcı düşünen, iyi ifade eden katılan ve katkı veren sağlıklı zihinsel yapı oluşabiliyor. Öğrenme ve anlama becerisi ise merak etmek ve soru sormakla gelişiyor.

Merak etmeyene verilmek istenen bilgi çoğu kez, bağlamından kopuk algılandığı için ezberlenmekte, sınavlarda kullanıldıktan sonra unutulup gitmektedir. Dolayısıyla ezber bilgi, öğrenilmiş bilginin yaptığı; yani *tutarlı ve nedenselliğe dayalı düşünmeyi* besleyemiyor.

Dolayısıyla eğitim süreçlerinde ezberlenen ama **öğrenilmeyen** bilgiler ve kazandırılmaya çalışılan beceriler, kendi sorunlarını kendisi çözen, Sorun Çözme Kapasitesi (SÇK) gelişmiş, *yüksek nitelikli insan kaynağı yetiştirme amacına hizmet edemiyor.*

“Öğrenme ve Anlama” süreci, Sorgulamaya dayalı çağdaş eğitim sistemlerinde merak uyandırılarak başlatıldığından Düşünme, İfade etme ve Eylemlilik konumuna ulaşmak kolaylaşmakta; gelişmiş nitelikli bireylerin yetişmesi doğallaşmaktadır.

Soru Oluşturma Tekniği -SOT, bunu başarmak için geliştirilmiş.

Merak etme --> Soru Sorma --> öğrenme --> Anlama --> Düşünme --> İfade etme --> Eylemlilik becerileri bir bütün olup aynı bir SOT Eğitim sürecinde birlikte uyarıldıkları için deneyimleyenler tarafından yapıcı davranış biçimi olarak algılanması, kazanılması mümkün olabilmektedir.

Aynı şekilde *“Öğrencilere, Kendi Sorularını Sormayı Öğretin”* sloganlı bir öğrenme aracı olduğundan SOT ile öğrencinin merakı konu bağlamında uyandırılmakta, soru sormaya yönlendirilmektedir. Öğrenci daha sonra kendi soruları üzerinde çalıştırıldığından konuyu daha iyi öğrenip, anlamakta; öğretmenin kendisi de dersi de sevilir hale gelebilmektedir.

Tekniği geliştiren RQI (Right Question Institute), Harvard Ün. Eğitim Fakültesi ile iş birliği halinde internet üzerinden ücretli eğitimler vererek dünya genelinde yaymaya çalışan bir STK dur. BNGV, bu tekniği ticari olmayan amaçlar için kullanma izni almış ve eğitim materyallerini Türkçeye çevirterek web sitesinde öğrenmek isteyenlere sunmuştur.

Soru Oluşturma Tekniği-SOT, şaşırtıcı basitliği yanında okullarda ders işlerken öğrenmeyi kolaylaştırmak için ve/ya sorunlarıyla başa çıkmakta zorlanan velilerin bireysel sorunlarını ve/ya Okul ile ilişkilerindeki sorunlarını çözmekte, iş birliklerini güçlendirmekte kullanabilmektedirler.

BNGV kurulduğu günden beri, toplumun SÇK gelişmişliği önündeki başlıca engelin geleneksel Ezberci Eğitim Sistemi olduğunu gündeme getiriyor; sorgulamaya dayalı nitelik kazanması için öneriler geliştirdiği biliniyor.

SOT ile tanışmak, bu yoldaki çalışmalara ivme kazandırmış, BAA Eğitim Grubu bu tekniği gönüllü öğretmenlere tanıtmak üzere ücretsiz SOT Kursları düzenlemeye başlamıştır. 2021 ve 2022’de Sosyal Medya üzerinden 600’den fazla öğretmene ulaşılmış; 350 kadarı ile kurslar düzenlenmiş; çok olumlu, sevindirici sonuçlar alınmıştır.

Kurslara katılanlar arasından gönüllü SOT Eğitmeni adayları çıkmış; onlara verilen özel eğitimler sayesinde sözü edilen kursları bu Eğitmenlerin vermesi mümkün olabilmektedir.

Başlangıcından bugüne, bu süreçlerin gerçekleşmesine katılan, katkı yapan bütün gönüllü öğretmenlerimize, SOT Eğitmenlerimize takdir ve tebriklerimizle teşekkür ediyoruz.

Bu yolculuğa katılan ve katılacak olanlarla birlikte çoğalacağımız öğretmenlerimizin ve SOT düşünce yapısı uyarınca yetiştirecekleri öğrencilerin, toplumsal düşünme tarzımıza ve SÇK'mize yakın gelecekte iyileştirici katkıları olması beklenir.

Uzlaşma Çemberleri İçin İletişim Etiği Kuralları

Birbirlerinden farklı kültür, ideoloji, inanç, paradigma vb.'ne sahip kişilerin, aralarında ortak bir dil <http://tinaztitiz.com/3770/yenidillere-ihtiyacimiz-var-hemen/> oluşturmak ve bu yolla hem kendilerini daha iyi anlatmak, hem de diğerlerini daha iyi anlayabilmek amaçlarıyla uymayı taahhüt edebilecekleri kurallar şunlar olabilir (mi?)

- Her yargı'nın en az bir ön koşulu olduğunun farkında olarak,
- Hiç kimsenin, kendi [doğru-iyi-güzel](#)'leri yerine, bir başkasınıninkileri benimsemek istemeyeceğinin bilincinde olarak,
- Ortak akılların bireysel akıllardan daha güçlü olduğunu bilerek,
- Düşüncelerin zayıf nedensellik (rasyonellik) halkalarının ortak akılla güçlendirilmeye çalışılmasının, uzlaşma süreçlerinin temelini oluşturduğunu bilerek,
- İnançların özlerinin nedensellik yoluyla tartışılmayacağını; özlerinin güçlenmesine yardımcı olabilecek şekilde daima sorgulanmasının (*tahkik-i iman*) sağlam inançlara varmanın yolu olduğunu bilerek,

her türlü düşünceyi tartışmayı ve bu yolla uzlaşmalar oluşturmayı benimsiyorum.

Uzlaşma Çemberleri İçin İletişim Etiği kurallarına

<http://www.ezberkaliplarinisorgula.com/> adresinde katkılarınızı bekliyoruz.

KAMPANYALAR

Geleceğimizi inşa edecek çocuklarımızın eğitimini olumsuz etkileyen unsurları bertaraf etmek için kampanyalarımız devam ediyor.

Örnek Tavır Ağları: Belgesel Yapımcıları İçin Etik Güvence

Belgesel yapımcılarının hazırladıkları belgeselin sorumluluğunu taşıdıklarının Bilincinde hareket etmeleri gerektiğini anlatan ve vazgeçilmez kuralları içeren bu etik güvence Şükran Demiralp tarafından hazırlandı.

Sayın Şükran Demiralp'e gönüllü katkıları için teşekkür ediyoruz.

Belgesel Yapımcıları İçin Etik Güvence dokümanına <https://bit.ly/2psjRfx> linkinden ulaşabilirsiniz.

Rüşvet İçin Etik Güvence

Rüşvetin ortadan kalkmasının, rüşvet almayan ve vermeyen bireylerin ortak bir etik güvence çevresinde dayanışma sergilemesiyle mümkün olabileceğini düşüncesi ile hazırlandı.

Rüşvet için Etik Güvence dokümanına <https://bit.ly/1hGOlse> linkinden ulaşabilirsiniz.

Rüşvet olgusunun grafik anlatımı: <https://youtu.be/N3BEocFUCWM>

Seçilmişler İçin Etik Güvence Kampanyası

Milletvekili yemini, halkın oylarıyla seçilecek olanların uymayı taahhüt ettikleri kapsayıcı ve de çok değerli bir etik güvence'dir.

Bununla beraber, bu etik güvence'yi gündelik siyaset yaşamının uygulamalarına tercüme edebilecek daha somut, daha denetlenebilir güvencelerle desteklemek de en az birincisi kadar değerli ve gereklidir.

Bu nedenle, siyasetin ahlâkî tabanını inşa etmeye istekli olanları, bu etik güvence'yi yaşama geçirmeye çağırdığımız imza kampanyamızdır.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=78>

Reklam Verenler İçin Bildirge

"Öbür okullar" içinde en etkilisi durumunda olan TV ve basının yaşam enerjisinin büyük bölümü reklamlardan geliyor. Eğer bu yalın yaklaşıma bir itirazınız yok ve "*bunlar beni ilgilendirmez, istemeyen izlemesin; bir de medyayı kendime düşman mı edeyim; bak hiç benden olumsuz bahseden var mı?*" demez iseniz;

<https://bit.ly/1Q0CFIR> linkinden imza kampanyamıza ulaşabilirsiniz.

Doğrulama Okuryazarlığı

Paylaşacağımız metinlerde yer alan ve ne amaca hizmet edebileceği belirsiz bilgilerin yaygınlaşmasına bilmeyerek dahi olsa aracılık etmemek için "Doğrulama Okuryazarlığı için Etik Güvence" metni hazırlanmıştır.

Söz konusu metne <https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=922> linkinden ulaşabilir; yazışmalarınızda siz de bu etik güvenceyi uygulayabilir, çevrenizde yaygınlaşmasını sağlayabilirsiniz.

Doğrulama Okuryazarlığı'na konu olan kimi anahtar kavramlar nelerdir?

Doğrulama okuryazarlığı adı verilen ve doğru bilgileri, yalan ve yanlış bilgilerden ayırt etme becerisi, hem bireysel olarak yaşam zorluklarına karşı direncimizi artırır; hem de toplum olarak bu zafiyetimizi sömürme niyeti olanlara karşı toplumumuzu dirençli kılar. Birbirimizi anlamamızı

zorlaştırıp kutuplaştırırken, bir yandan da nedensel-eleştirel düşünme becerilerimizi körelten 6 kavram şunlar:

- 1) Post-Truth: Gerçeğin tersyüz edilmesi.
- 2) Dezenformasyon: Kasıtlı olarak yayılan yanlış veya eksik bilgi.
- 3) Mizenformasyon: Aldatma niyetinden bağımsız olarak yanlış veya eksik bilgi.
- 4) Melenformasyon Zarar verme amacıyla yayılan gerçek bilgi.
- 5) Retorik: Her ayrı durum için ikna edici ifade tarzı. Argo'da, "boş laf".
- 6) Oto-Sansür: Dış sansürcüye gerek kalmadan kişinin kendi kendini sansürlemesi.

Toplumun sorun çözme yeteneğini zayıflatan, bir çeşit sosyal bağışıklık sistemi hastalığı demek olan "her söylenene inanmak" bu kavramlara karşı duyarlı olmakla önlenabilir.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=919>

TOPLANTILAR

Pandeminin hayatımıza getirdiği olan zoom toplantıları ile bizde insanlara ulaşım kendimizi ve insanların merak ettiklerini anlatalım, güncel olayları konuşalım, konuları bir bilenden dinleyelim dedik.

Perşembe Toplantıları-1

Konuşmacı: Dr. Necati Saygılı
BN ve BAA Nedir? Niçin Var? Ne ve Nasıl Yapmak istiyor?
<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=929>

Perşembe Toplantıları-2

Konuşmacı: Türker Ertürk, Amiral (e)
Mavi Vatan nedir?
<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=930>

Perşembe Toplantıları-3

Konuşmacı: Dr. Ergun Mengi, Amiral (e)
Ege'de Egemenliği Antlaşmalarla Yunanistan'a Verilmemiş Adalar
<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=931>

Perşembe Toplantıları-4

Konuşmacı: Prof. Dr. Mehmet Pala
Sağlıklı Yaşam İçin Gıda ve Beslenme
<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=936>

Perşembe Toplantıları-5

Konuşmacı: Dr. Ergun Mengi, Amiral (e)
Denizcilik Gücü ve Türkiye

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=940>

Perşembe Toplantıları-6

Konuşmacı: Necat Özgür, İnşaat Y. Mühendisi
Kanal İstanbul'un Sözü Edilmeyen Mühendislik Boyutları

Konuşmacı: Esen Arpat, Jeolog
Kanal İstanbul'un Zemin Kaynaklı Sorunları

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=942>

Birleşik Akıl Ağı Çalışma Grupları Toplantıları

Birleşik Akıl Ağı (BAA) Çalışma Grupları gerek kendi aralarında gerek internet ortamında zoom üzerinden ve gerekse wapp grupları üzerinden aktif olarak çalışmalarına devam etmektedir.

11. Uluslararası Eskişehir Karikatür Festivali

Aktiffelsefe Kültür Derneği tarafından iki yılda bir gerçekleştirilen Eskişehir Uluslararası Karikatür Festivali'nin bu yıl on birincisini düzenlendi. Eskişehir Kent Konseyi işbirliği ile düzenlenen Uluslararası Eskişehir Karikatür Festivali'nin bu yıl konusu "Farklılıklarımız ve Aynılıklarımız" olarak belirlendi.

Farklılıklar ve aynılıkların, ayrılmaya değil birleşmeye götüren, bütün içinde yerimizi bulmamızı ve tüm canlıları anlamamızı sağlayan bir yol olduğu fikrinden hareketle düzenlenen festivalin program akışını ve akış içerisinde Yönetim Kurulu Başkanımız Tınaz Titiz'in de konuşmacı olarak yer aldığı paneli aşağıdaki linkten izleyebilirsiniz.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=932>

Çam Limanı Akademisi

[Çamlımanı Akademi](#)'nin davetlisi olarak zoom canlı yayınına konuk olan Tınaz Titiz "Sorunlar Bulamacı Kavramı Işığında Türkiye Sorunları ve Çıkış" konusunu işledi.

İzlemek için lütfen <https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=933> linkine tıklayınız.

Tınaz Titiz ile Beyaz Nokta Gelişim Vakfı Üzerine Tunçel Gülsoy ile Evde Çalamadıklarım

Beyaz Nokta Gelişim Vakfının Kurucusu Tınaz Titiz ile Vakfın misyonu ve çalışmaları üzerine güzel bir müzikal yolculuk yapacağız.

[Programı dinlemek için tıklayınız...](#)

Okan Dedeoğlu ile Taze Gündem "Adil Yaşam"

Okan Dedeoğlu ile Taze Gündem Kanalına, Tınaz Titiz "Adil Yaşam" konusu ile konuk oldu.

[Programı izlemek için tıklayınız...](#)

Okan Dedeoğlu ile Taze Gündem "Afet Zararlarını Azaltmak"

Okan Dedeoğlu ile Taze Gündem Kanalına, Tınaz Titiz "Afet Zararlarını Azaltmak" konusu ile konuk oldu.

[Programı izlemek için tıklayınız...](#)

"Çözemeyeni Çözerler"

Vakıf Kurucumuz Sayın Tınaz Titiz ve Vakıf Yönetim Kurulu Başkanımız Sayın Dr. Necati Saygılı'nın KRT TV de yayınlanan "Çözemeyeni Çözerler" TV program serisini izlemek için linki tıklayınız.

[Programları izlemek için tıklayınız...](#)

“Sorun Kimyası ve Akıl İmecesı”

Vakıf Kurucumuz Sayın Tınaz Titiz'in 6 Ocak 2019 yılında TEDX Ankara “Çıkış Yolu” etkinliğinde gerçekleştirdiği konuşmasını izlemek için linki tıklayabilirsiniz.

[Programları izlemek için tıklayınız...](#)

“Tarımsal Girdiler ve Kök Sorunları”

Tarımsal Girdiler ve Kök Sorunları bağlamında Sulama ve Su Yönetimi konulu rapora ulaşmak için [tıklayınız.](#)

“Tanzimattan Günümüze Türkçe”

PERSEMBE TOPLANTILARI

TANZIMATTAN GÜNÜMÜZE TÜRKÇE
BÜLENT AKSOY

DÖNEMLER, YAZARLARIN GÖRÜŞLERİ, DİL POLİTİKALARI

20 Ekim- Tanzimat Dönemi
27 Ekim- Fıtnun Dönemi
3 Kasım- İkinci Meşrutiyet Dönemi
10 Kasım- Cumhuriyet Dönemi I
17 Kasım - Cumhuriyet Dönemi II
24 Kasım- Cumhuriyet Dönemi III

Katılım: 100 kişi ile sınırlıdır. Kapasitenin dolmasıyla birlikte YOUTUBE, Be Yaz Nokta Gelişim Yoluyla sanal ortamdan canlı olarak izlenebilir.

TÜM TOPLANTILARIMIZ İÇİN BAŞLAMA SAATİ 20:00
zoom ID: 882 7307 4886
zoom BE YAZ NOKTA GELİŞİM VAKFI **ŞİFRE: BNGV**

BAA

Kavram Mutfağı sitemizin yazarlarından Sayın Bülent Aksoy'la “Tanzimattan Günümüze” konulu, arşiv niteliğinde 6 oturumluk zoom söyleşileri gerçekleştirdik.

[Programı izlemek için tıklayınız...](#)

Sosyal Medya hesaplarımızı takip ediyor musunuz?

<https://www.youtube.com/channel/UCMccEDLgnJnUQzKlf42dh2w>

<https://www.facebook.com/groups/342853922458577>

<https://twitter.com/beyaznokta>

<https://www.instagram.com/birlesikakilagi/>

Sorun Çözme Kabiliyeti Nedir? Nasıl Geliştirilir?

Bireyler ve toplumlar, var oldukları sürece çevre ile uyum sağlama gayretindedir. Çevre koşulları dinamiktir, sürekli gelişim ve değişim gösterir.

İster toplum, isterse birey olsun, varlıklarını tehdit edecek nitelikteki değişimlere duyarlı ve etkilerini en aza indirecek önlemler alma konusunda hazırlıklı olmalıdırlar.

Tüm bu değişimleri öngörme ve karşı önlemler geliştirme becerisine Sorun Çözme Kabiliyeti denir. Sorun Çözme Kabiliyeti gelişmiş toplumlar, günümüzün gelişmiş toplumlarıdır. Varlıklarını sürdürmek için güçlü bir devletin yanında yer alıp, öz varlıklarının sömürülmesine müsaade eden toplumlar da vardır. Bunlara az gelişmiş veya gelişmemiş toplumlar denir.

Gelişmemiş toplumlar, kendileri için uygun çözümleri bulamazlarsa, varlıklarını tehdit eden tehlikeleri savuşturamazlarsa, zamanla tarih sahnesinden silinmeye mahkumdurlar. İster birey, isterse toplum olsun, değişimlerin tehditlerine direnemeyenler ile başkalarının sömürülerine boyun eğenlerin içinde bulunduğu duruma Sorun Çözme Kabiliyeti Yetmezliği denir.

SÇK nasıl geliştirilir?

- İşleyen bir sistemde sorun anında tespit edilir ve çözüm yolları aranır
- Bulunan sorunların kök sorun olmasına dikkat edilir. Hayalet ve Gölge sorunlarla vakit kaybedilmez.
- Sorunlar dallanıp budaklanarak birbirini doğurabilir. Bu nedenle sorunlar arasındaki sebep-sonuç ilişkisini iyi kurmak gerekir.
- Geleneksel anlamda direk "Sorun nasıl çözülür?" tarzı yaklaşımdan ziyade "Soruna neden olan faktörler nelerdir?" konusu ele alınmalıdır.
- Yapılan asıl iş sorun çözme değil, sorunu çözümüleme olmalıdır.

Sorun Çözme Bakımından Kısır Davranış Kalıpları

- Zorbalık, psikolojik şiddet uygulamak,
- Takipsizlik, duyarsızlık, görmezden gelmek,
- Suç arama, suçu başkasına atmak,
- Sorunları anlamadan çözmeye çalışmak,
- Yanlış örnek göstererek "Onlar yapıyor, ben de yaparım" demek,
- Gerçek doğruların bozularak farklı iyileri-doğruları topluma benimsetmeye çalışmak.

Sorun Çözme Kabiliyeti Yüksek Davranışlar

- Karşılıklı sevgi, saygı, hoşgörü ve uzlaşmaya dayalı gelenekler,
- Hak ve hukukun üstünlüğü
- Çevreye duyarlılık ve saygı
- Uzgörü sahibi, erdemli ve ilkel bireyler
- Bilgiye ve bilimsel düşünceye inanmak

- Ortak aklın gücünü deneyimlemek
- Akli ve sezgiyi, manevi yaşamla maddi dünyayı dengelemek
- Başkalarının düşüncelerine sorgusuz sualsiz inanmayı ve takip etmeyi reddetmek
- İstismara ve sömürüye açık alan bırakmamak

Beyaz Nokta® Gelişim Vakfı, toplumsal ve bireysel sorun çözme araçlarıyla, daha güçlü ve kendi sorunlarını tanıyıp çözümlene becerisine ulaşmış bir Türkiye'yi hedeflemektedir.

<https://www.beyaznokta.org.tr/oku.php?id=925>

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI'NA 2022 YILINDA YAPILAN BAĞIŞLAR

6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereği bağışçı isimleri yayınlanmamıştır.

Üye Bağışları

123.550,00 TL

Desteklerini esirgemeyen tüm üyelerimize teşekkür ederiz.

Gönüllü Bağışları

45.914,81 TL

Desteklerini esirgemeyen tüm gönüllü bağışçılarımıza teşekkür ederiz.

Kitap Satışları

0 TL

2022 GENEL TOPLAMI

169.964,81 TL

BEYAZ NOKTA® GELİŞİM VAKFI

MÜTEVELLİ HEYET ÜYELERİMİZ

Mütevelli Heyet Üyeleri – Nisan 2023

(Liste Alfabetik Soyadı sıralamasına göre yapılmıştır)

Elif Tonguç Akdağ	Nursu Mehmet Okurer
Hızal Aküren	Turgay Öğüt
Gurbet Altay	Vedat Özçelik
Ferit Atay	M. Sami Özeren
Erol Aydın	Av. Murteza Özhan
Aynur Bal	İzmir BNGD: Reşat Özkızılcık
Onat Bitik	Canan Pak
Atay Ceyişakar	Kal-Der: Buket Emin Pilavcı
Av. Hüseyin Cimşit	Hande Ramazanoğulları
Dr. Cemil Çakmaklı	Fulya Sarı
Zehra Doğan	İstanbul ÇÇBNGD: Dr. Necati Saygılı
Yüksel Domaniç	Dr. Necati Saygılı
Bayram Durmuş	Rasim Selçuk
Faruk Eczacıbaşı	Ergun Şenlik
Faruk Ekinci	H. Kâmil Tanrıverdi
Türker Ertürk	M. Tınaz Titiz
Rıza Kutlu Işık	Ali H. Üstay
İmran Işıldar	Teoman Yağlı
Prof. Birsen Karpak	Ali Yalman
Dr. Gülseren Kaya	Ayhan Yıldız
Şerif Kaynar	Vural Yılmaz
İbrahim Kocabaş	Oktay Yılmaz
Murat Kolbaşı	Uğur Yüce
Ahmet Kopuz	Güler Yüksel
İpek (Korman) Tezcan	Oktay Duran (Vefat)
Celil Layıktez	Hüsamettin Kavi (Vefat)
Azmi Macun	Erbil Serter (Vefat)
Ali Oğuztürk	Dr. Ersin Arıoğlu (Vefat)

Onursal Üyeler

Hamdi Doğan

İnan Kıraç

Prof. Şirin Tekinay

2022 Yılında Aramızdan Ayrılanlar

Mütevelli Heyet Üyemiz Oktay Duran ve Hüsamettin Kavi' ye rahmet, sevenlerine sabır diliyoruz.